

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst do Din 2, do 100 vrst do Din 2,50, od 100 do 300 vrst do Din 3, večji inzerati petih vrst do Din 4.—, Popusti po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafličeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENSKE GRADCE, Slomškov trg 5 // Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Po angleško-japonskem sporazumu:

Nerazpoloženje v Angliji in Ameriki

Angleški politični krogi se boje, da bo tokijski sporazum neugodno vplival na pogajanja v Moskvi in na razvoj odnošajev s Kitajsko, v Ameriki pa očitajo Angliji, da je izdala skupne interese na Daljnem vzhodu

London, 26. julija. z. Angleško-japonski sporazum je izzval v londonskih krogih sedaj, ko so že znane glavne podrobnosti, precejšnje nerazpoloženje in bojazen glede posledic, ki bi jih utegnili imeti ne samo v odnosih s Kitajsko, nego zlasti tudi v odnosih z Zedinjenimi državami. V Ameriki se samo pristaši izolacijske politike veselo tokijskega sporazuma, dočim je v vrstah pristašev prezidenta Roosevelta izrazil presenečenje in vidno nevoljo, ker smatrajo, da je Anglija s tem sporazumom prekršila dogovor devetih velisil in sklenila separati dogovor z Japonijo, dočim je poprej vedno poudarjala potrebo enotnega nastopa vseh zainteresiranih velisil na Daljnem vzhodu. Vodilni ameriški listi soglasno ugotavljajo, da pomeni tokijski sporazum kapitulacijo Anglije pred nasilno politiko Japonske. V londonskih krogih pa se tudi boje, da bo tokijski sporazum zelo neugodno vplival na moskovska pogajanja. Na drugi strani pa sodijo, da je Anglija s tem naravnost pognala Kitajsko in objem Sovjetske Rusije, kar kaže tudi izjava maršala Čangkajskega, da ima Kitajsko še druge zaveznike, ki je ne bodo izdali tako, kakor je Anglija izdala Kitajsko in poprej Českoslovaško. Tega splošnega vtisa, ki ga je napravil tokijski sporazum, tudi ni mogla odstraniti Chamberlainova izjava v spodnji zbornici in pisanje njemu naklonjenih londonskih listov. Chamberlainu naklonjeni listi sicer naglašajo, da je Japonska prvotno zahtevala mnogo več, kakor pa je sedaj priznala Anglija. ki izrecno priznava tudi odpor Kitajske proti Japonski. V opravičilo angleške politike navajajo ti listi, da je treba upoštevati velike notranje težave, s katerimi se mora boriti Japonska. To pa je dočela v nasprotju z navdušenim odobravanjem tokijskega sporazuma na Japonskem, kar jasno kaže, da je sporazum predvsem v korist Japonske.

Odkupnina Kitajski

London, 26. julija. br. Zunanji minister lord Halifax je včeraj sprejel kitajskega poslanika Ova Taišija ter mu dal zahtevano pojasnila o angleško-japonskem sporazumu. Izjavil je, da je bojazen Kitajske neopravičena. Do sporazuma z Japonijo je prišlo šele potem, ko je Japonska pristala na izrecno angleško zahtevo, da ta sporazum ne sme ovirati angleško-kitajskih od-

nošajev. Japonska je opustila svojo prvotno zahtevo, da Anglija ne bi smela več dajati nabavnih kreditov Kitajski. Lord Halifax je zagotovil kitajskemu poslaniku, da se angleška politika napram Kitajski ne bo nič spremenila. V dokaz tega bo v kratkem sklenjena nova pogodba, po kateri bo Anglija dala Kitajski nadaljne tri milijone posojila za nabavo vojnih in drugih potrebščin.

Opravičilo Ameriki

London, 26. julija. br. Glede na očitke ameriškega tiska, da je Anglija s sporazumom z Japonijo izdala skupne interese na Daljnem vzhodu, odgovarjajo današnji londonski listi, da je Anglijo k temu prisilila zadržanje Amerike, ki se je zopet oprijela svoje izolacijske politike. Rooseveltova vlada po porazu v senatu ni mogla uspešno podpreti angleškega odpora proti japonskemu imperializmu na Daljnem vzhodu. Na London je vplivalo tudi zavlačevanje pogajanj v Moskvi. Zato je smatrala Anglija za najbolj pametno, da se kolikor mogoče razbremeni na Daljnem vzhodu, da bi se mogla z vsemi silami posvetiti razpletu krize v Evropi. Pojavljajo pa se tudi pomisleki proti taki politiki koncesij, ker ni verjetno, da bi se Japonska s tem zadovoljila, marveč bo sledila zgledu Nemčije in bo ohrabrena s popuščanjem Anglije stavila še večje zahteve.

Amerika ne priznava japonske oblasti na Kitajskem

Washington, 26. julija. AA. Havas: Zunanji minister Hull je sporočil novinarjem, da mu je japonska vlada dostavila tekst angleško-japonskega sporazuma. Dodal je, da stališče Amerike ostane isto, kakor je bilo od začetka kitajsko-japonskega spopada, s čemur je hotel naglasiti, da ameriška vlada ne priznava dejanskega položaja na Kitajskem.

Japonska koncesija Angliji?

Tokio, 26. julija. AA. Havas: Pravi smisel konference, na kateri se rešujejo problemi, ki zanimajo Anglijo in Japonijo na Kitajskem, je ta, kakor trdijo obveščeni

krogi, da ostane vlada Hiranume še nadalje pod pritiskom nacionalistov in protiangleških lig. V tujakšinskih diplomatskih krogih naglašajo, da je angleški veleposlanik Craigie zelo okreten diplomat in da je napravil vse, da se reši zelo delikaten položaj, kar se najbolje vidi iz tega, da ni bil sprejet prvotni japonski predlog, naj Anglija dezavuirira svojo dosedanje politiko na Kitajskem. Tekst sporazuma je formuliran zelo zmerno ter v njem ne pricizira nobeno negativno stališče angleške vlade napram Čangkajsku. Kakor se izve iz privatnih virov, bo ostala Japonska v primeru evropskega spopada nevtralna. To pa uradno še ni potrjeno.

Kitajsko mnenje

Sanghaj, 26. julija. AA. Reuter: Kitajski komentariji o angleško-japonskem sporazu-

mu so zelo ostri. Pod naslovom »Kapitulacija Anglije« pravi nacionalni tisk, da bo popuščanje Anglije napram napadalcu dalo napadalcem na zapadu samo še večjo držnost za nove podvige. Kapitulacija Anglije vsekakor pomeni, da se bo nadaljevala vojna na Daljnem vzhodu. Zmerni elementi na Kitajskem se bodo odslej zavdali, da jih nihče od zunaj ne bo podpiral in da bodo morali voditi borbo sami in na svoj način.

Pariz, 26. julija. AA. Havas: Kitajski veleposlanik Wellington Koo je dal predstavnikom tiska izjavo, v kateri kritizira angleško-japonski sporazum, češ da se bo dal težko spraviti v sklad z angleško politiko na Daljnem vzhodu. Ta sporazum so sprejeli na Kitajskem z začudenjem in grenkobo. Wellington Koo je izrazil bojazen, da ta sporazum ne bo služil stvari miru.

Franco zapira svoje generale

Odpor vojaških krogov proti politiki falangistov in nakanam generala Franca

Pariz, 26. julija. br. Po poročilih iz Madrida zavzema notranjepolitična napetost v Španiji vedno resnejše oblike. Poleg generala Queipo de Llana in Yague so sedaj zaprli tudi generala Solchanga, zmagovalca v krvavi bitki za Oviedo. Tudi njemu očitajo, da je soudeležen pri zaroti, ki je smatrala za to, da se izločijo iz vlade falangisti, predvsem pa, da se prepreči Francova namera, postaviti svojega zeta, sedanjega notranjega ministra Sunnera, za predsednika vlade. Sunner je glavni voditelj falangistov in pobornik fašističnih idej ter zagovornik priključitve Španije k osi Rim-Berlin. Vojaški krogi se protivijo taki politiki, ker smatrajo, da je Španija že dovolj krvavela ter da je sedaj čas za notranjo obnovo, ne pa za nove avanture. V sklopu vseh večjih krajev so izbruhnili nemiri, ker je vojaštvo ogorčeno nad postopanjem z generali, ki so se proslavili v državljanski vojni. General Franco je bil zaradi tega prisiljen ustaviti demobilizacijo

in znova poklicati pod orožje večje število oficirjev in rezervistov, da bi mogel preprečiti nove nemire.

Queipo de Llano bo poslan v inozemstvo

Burgos, 26. julija. e. General Queipo de Llano je imel včeraj dolg razgovor z zunanjim ministrom Jordanom. Zatrjuje se, da so generalu ponudili mesto diplomatskega zastopnika v Parizu ali Londonu. General je po tem razgovoru sprejel zastopnika »United Pressa« in mu izjavil, da je prišel v Burgos na željo generala Franca. Izjavil je, da mu je ponudil general Franco mesto poslanika. Pristal je na to ponudbo. Zavračal je fantastične govorice, ki se širijo o njem v inozemstvu, češ, da je prišlo do nesporazuma med njim in Francem. Potrdil pa je, da se ne strinja z notranjo politiko vlade.

Zaključek tekem letalskih modelov

Kraljev pokal so si priborili tekrat Francozi

London, 26. julija. e. Drugo mednarodno tekmovanje letalskih modelov za pokal N. I. Vel. kralja Petra II. se je sredi zaključilo s svečano izročitvijo pokala francoskemu moštvo, ki je letos doseglo najboljši uspeh. Izročitev je bila na svečanem banketu, ki ga je na čast udeležencem tekmovanja priredilo angleško društvo letalskih modelerjev. Poleg tekmovalcev vseh osmih držav, ki so se udeležili tekmovanja, so banketu prisostvovali tudi mnogi angleški odličniki iz najvišje angleške družbe ter ministri za letalstvo Kingsley Wood. Vsi govorniki so na tem banketu podčrnavali lepo gesto mladega jugoslovenskega kralja, ki je s svojim pokalom dal veliki pobudo temu pokretu. Govoril je tudi stari lord Watfield, ki se je s toplimi besedami zahvalil N. I. Vel. kralju Petru II. za veliko pozornost,

ki jo posveča temu sportu. Pokazal je tudi fotografijo s svojočrtnim podpisom kralja in je dejal: Sprejem tega darila je bil za me eden najbolj svečanih trenutkov v mojem življenju. Fotografija mladega jugoslovenskega kralja z njegovim podpisom, ki je na ta način svoje ime vpisal v zgodovino našega pokreta, mi ostane v najdražjem spominu do konca mojega življenja. Ko sta se lord Watfield s kraljevo sliko v roki in naš londonski poslanik dr. Suhotić skupaj fotografirala, so ju navzoči pozdravili z velikim aplavzom. Govorili so še mnogi drugi, nakar je sponzora letalskega ministra Wooda izročila pokal francoskemu moštvo. Drugo nagrado je sprejela Anglija, tretjo in četrto na Nemčijo in Jugoslavijo. Prihodnje tekmovanje bo prihodnje leto v Parizu.

Spor za Južni tečaj

Washington, 26. julija. AA. DNB: Vest iz Argentine, da zahteva argentinska vlada suvereniteto nad vsemi pokrajinskimi južnega ameriškega antarktika, so povzročile v Zedinjenih državah veliko razburjenje, posebno še z ozirom na to, da ima admiral Byrd, ki odputuje v te kraje meseca oktobra, nalogo, da v imenu predsednika Roosevelta zavaruje pravice Zedinjenih držav na tem ozemlju. »Associated Press« pravi, da Zedinjene države ne priznajo »načelo sektorja«, ki ga je proglasila Argentina, temveč mora biti ta argument podprt z dejanskim posestvom ali odkritjem.

Preganjane židov na Slovaškem

Bratislava, 26. julija. i. Slovaška vlada je izdala uredbu, na podlagi katere bo v bodoče smelo izvrševati zdravniško prakso samo 4 odstotke zdravnikov židovskega narodnosti. V bodoče bo torej na Slovaškem le 52 židovskih zdravnikov, dočim jih je bilo zdaj 650.

Bolgarija za obnovo odnošajev z Rusijo

Sofija, 26. julija. Vlada list »Dnes« objavlja članek univerzitetnega profesorja in predsednika bolgarsko-ruske lige, v katerem poudarja, da je največji interes za Bolgarijo obnova in okrepitev odnošajev med Bolgarijo in Rusijo.

Upravna razdelitev Slovaške

Bratislava, 26. julija. AA. DNB. Slovaški parlament je včeraj pred odhodom na odmor sprejel važne zakone o upravni reformi. Slovaška bo razdeljena na 6 upravnih oblasti, in to Bratislava, Nitra, Trenčin, Tatra in še dve drugi. Pri tem se je upoštevala želja Nemcev, da se nemški okrajji ne delijo. Nove pokrajinske edinice bodo vmesni člen med občinami in centralno vlado. Šef vsake oblasti bo imel svet 12 članov. Šefe bo imenoval minister notranjih zadev.

Žitna polja v plamenih

New York, 26. julija. AA. Reuter: V zveznih državah New York, New Jersey in Pensilvaniji je začelo goreti žito zaradi velike suše. Gorijo veliki predeli. Tisoči in tisoči ljudi spijo zaradi velike vročine pod milim nebom. Kmetje se boje, da se bo njihov položaj zaradi velike suše še poslabšal.

Oktober volitve v Angliji?

London, 26. julija. e. List »Daily Sketch« poroča, da bo angleška vlada za 25. oktobra razpisala volitve, če bo to dopuščal mednarodni položaj.

Curib, 26. julija. Beograd 10, Pariz 11.74, London 20.75125, New York 44.1875, Bruselj 75.30, Milan 23.30, Amsterdam 237, Berlin 177.80, Pariz 15.15, Varšava 83.50, Sofija 5.40, Bukarešta 3.25.

Knez namestnik Pavle v Londonu

London, 25. julija. AA. O priliki zasedanja 15. mednarodnega kongresa za umetnostno zgodovino, je bil prirejen v Londonu sredi svečan sprejem v prostorih Viktorijanskega in Albertovega muzeja za delegate in posebne povabljene goste. Sprejemu sta prisostvovala tudi angleška kraljica mati Mary ter Nj. Vis. knez namestnik Pavle, ki je nekaj časa prebil v razgovoru z angleškimi in tujimi delegati ter strokovnjaki za umetnostno zgodovino.

Vojvoda Kentski — veliki mojster angleških prostozidarjev

London, 26. julija. e. Po tradicionalnem ritualu in v prisotnosti nad 10.000 angleških in tujih prostozidarjev je angleški kralj Jurij VI. ustoličil svojega brata vojvodo Kentskega za velikega mojstra angleške prostozidarske organizacije. Svečanost se je vršila v dvorani Olimpije ene največjih dvoran v Angliji, ki je bila pa mnogo premajhna za sprejem vseh prijavljenih gostov, ki jih je bilo nad 40.000. Zanimanje za to svečanost je bilo ogromno. Zgodilo se je namreč prvič po 38 letih, da so prostozidarji izvolili novega velikega mojstra. O priliki ustoličenja je kralj Jurij izjavil: Za mene je veliko zadovoljstvo, da morem svojega brata ustoličiti za velikega mojstra angleških prostozidarjev. Razen zadnjih 30 let je skozi 150 let bil vedno po en član našega doma na prestolu velikega mojstra. K svečanostim so bili povabljeni tudi predstavniki Zedinjenih držav, Jugoslavije, Francije, Norveške, Danske, Švice, Švedske in Holandske.

Angleški „letalski napad“ na Francijo

London, 26. julija. e. 240 bombnikov, ki so včeraj napravili zračni napad na Francijo, se je v dolocenem času vrnilo na svoja oporišča v Angliji. Polet je potekel brez najmanjše nesreče ali prisilnega pristanka. Včerajšnji polet je bil do sedaj največji. Bombardirji so imeli nad 1000 mostov posadke. Ta manifestacija angleško-francoske solidarnosti in sodelovanja v zraku se je vršila hkrati v proslavo spomina na Ble-riota, ki je pred 30 leti prvič preletel Rokavski preliv.

Zaplemba imetja čeških emigrantov

Praga, 26. julija. br. Protektor Češko-Moravske dr. Neurath je naročil češki vladni naj takoj izda poseben zakon o zaplembi premoženja vseh onih Čehov, ki so pobegnili v tujino in tam rovarijo proti Nemčiji ter se zavzemajo za zopetno osvoboditev Českoslovaške. Predvsem gre za zaplemba imetja bivšega predsednika dr. Beneša, ter češkoslovaškega poslanika v Londonu dr. Jana Masaryka in poslanika v Parizu Osuskega, ki so na čelu emigrantskega pokreta.

»Vreme« pod komisarijatom

Beograd, 26. julija. e. Današnje »Vreme« objavlja na prvi strani na uvodnem mestu: Uprava mesta Beograda je s svojo naredbo št. II/15.429 od 25. julija t. l. na podlagi zakona o notranji upravi in po izvedeni preiskavi razrešila upravo in nadzorni odbor tiskarskega podjetja »Vreme« d. d. v Beogradu in postavila za komisarja g. Nenada Djordjevića, višjega svetnika državne pravobranilstva, za njegovega namestnika pa dr. Danila Gregorčiča, odvetnika v Beogradu. Ta ukrep je bil storjen v svrhu zaštite javnih in imovinskih interesov. Nova uprava je postavila za glavnega urednika »Vremena« g. Grigorja Kostića, bivšega glavnega urednika lista. Tiskarna in list »Vreme« bosta nadaljevala svoje redno delo.

Iz podjetja sta bila izločena direktor Bista Dragomir Stojadinović, narodni poslanec in brat bivšega ministrskega predsednika Milana Stojadinovića ter njegov zet inženjer Dušan Glišić. List in tiskarno je kupil svoječasno dr. Stojadinović za težke milijone. Tiskarna je bila popolnoma renovirana in opremljena z najmodernejšimi stroji iz Nemčije, prepisana pa je bila na ime Stojadinovićeve žene. V podjetju je bil, kakor se zatrjuje po Beogradu, investiran tudi tuji kapital, kar je znatno vplivalo tudi na smer lista.

Pred štirimi dnevi je hotel bivši ministrijski predsednik dr. Milan Stojadinović odpotovati v inozemstvo. Policija pa je obvestila vse obmejne oblasti, da ga zavrnejo in napotijo nazaj v Beograd. V zvezi s tem je bila tudi izvedena hišna preiskava, da bi ugotovili, s katerimi inozemskimi krogi je imel dr. Stojadinović politične zveze.

Snoči ob 19. pa so se ustavili pred tiskarno in redakcijo »Vremena« štirje avtomobili, iz katerih je izstopilo okrog 40 orožnikov, ki so obkolili poslopje in nato izvedli hišno preiskavo. Pri tem so ugotovili, odkod je list prejemal denarna sredstva za svojo razkošno opremo. Posledica teh ugotovitev je bilo imenovanje vladnega komisarja.

95% sporazum v Moskvi

Potrebno je razčistiti le še 5 odstotkov nesoglasij — Skorajšnji pričetek vojaških posvetovanj

London, 26. julija. br. Na podlagi poročila, ki ga je poslal angleški veleposlanik v Moskvi Seeds o zadnjem razgovoru s predstavnikoma Rusije, poročajo današnji listi, da je dosežen sporazum že do 95 odstotkov. Kar se tiče preostalih 5 odstotkov, računajo s tem, da bo dosežen v par dneh. Angleška vlada je v sporazumu s francosko poslala snovi v Moskvo nova navodila. Po informacijah »Timesa« je Molotov pristal na angleško-francosko definicijo indirektnega napada, za protiuslugo pa zahteva, da se takoj prične vojaški posveti med generalnimi štabi Anglije, Francije in Rusije, da bi se nemudoma izdelali vsi potrebni načrti za enotno akcijo v primeru potrebe. Po informacijah lista bo v kratkem odpotovalo v Moskvo več vodilnih francoskih in angleških generalov, ker sta Anglija in Francija v načelu že pristali na to Molotovo zahtevo. V Londonu računajo sedaj, da se bodo pogajanja pospešila ter da bodo v kratkem zaključena.

V čem je važnost moskovskih pogajanj

Pariz, 26. julija. br. »Journal des Debats« se bavi v daljšem članku s pogajanjem v Moskvi in piše, da lebdi nad tem pogajanjem vsa tajnost ruske politike napram Evropi. Dočim je še do nedavna — pod Litvinovim vodstvom — bilo geslo ruske zunanje politike kolektivna varnost in nedeljivost miru, žene sedaj moskovska politika kolektivno varnost v absurdnost. Moskovska politika se je pretvorila v povsem realistično kupčijo. Pri tem spretno izrablja pogajanja z zadovoljstvom sprejema to priliko za zblizanje z Rusijo, da prepreči zvezo Rusije z zapadnima evropskima veleislama. Kako daleč gre ta dvojnica igra Moskve, ali ruska vlada sploh želi doseči sporazum, ali stremi samo za tem, da onemogoči Chamberlaina, ali sploh noče skleniti zavezništva z Anglijo in Francijo, marveč ostati nevtralna in se odločiti šele pozneje za to ali ono stran, vse to je še vedno nejasno in samo predmet ugibanj.

Anglija in Francija na drugi strani ne želita ruskega zavezništva norda zaradi

kakih simpatij do komunizma, nego predvsem zaradi tega, ker se zavedata, da je od tega v veliki meri odvisna odločitev med vojno in mirom. Pridržitve Rusije k fronti zapadnih velisil bi evropsko tehnično tako preobrnila, da bi postala vojna do kak neverjetna že zaradi silno zmanjšanih izgledov na zmago nasprotnega tabora. Nasprotno pa bi nevtralnost Rusije, prav posebno pa njeno zavezništvo z Nemčijo, ki bi bila na ta način preskrbljena z živili in sirovinami, silno dvignilo prepričanje v nagli vojni uspeh in s tem pospešilo mednarodno krizo.

Optimizem v Parizu

Pariz, 26. julija. e. Vse javno mnenje in tisk z največjo pozornostjo in zanimanjem zasleduje mednarodno situacijo in pričakuje rešitev vprašanj, od katerih je odvisen razvoj mednarodnega položaja. Po vseh iz Londona je poročilo William Seedsa o zadnjem sestanku v Moskvi ustvarilo zaupanje v zunanjem uradu. Kaže, da je definicija indirektnega napada že usotvoljena in da je kot najglavnejša točka postavljeno vprašanje ugotovitve datuma in podrobnosti za sestanke vseh treh generalnih štabov. Pariz optimistično predvideva rešitev tega vprašanja. Na splošni položaj gleda Pariz zadnje dni s precejšnjim optimizmom.

Vojaški pakt

London, 26. julija. AA. Reuter: Diplomatični urednik »Daily Telegrapha« izve, da je angleška vlada pristala na zahtevo sovjetske vlade, da se v Moskvi pravnomočno s političnimi pogajanjimi vodijo tudi vojaška pogajanja med predstavniki generalnih štabov. Ta pogajanja se bodo vodila brez ozirov na rezultat diplomatskih pogajanj. V najkrajšem času bodo odpotovali v Moskvo predstavniki generalnih štabov vseh vrst orožja. »Times« poroča, da bo imel nameravani pakt dva dela, politični in vojaški. Dozdaj se je razpravljalo samo o političnem delu, odslej pa se bo razpravljalo tudi o vojaškem delu nameravanega pakta.

Cestna dela Jeperca — Stražišče

Najzanimivejše delo je ureditev križišča ceste z železnico

Ljubljana, 26. julija. Modernizacija naše prve sodobne prometne prometnice, cestne na Gorenjskem, letos dobro napreduje. Kaže, da bodo cestna dela na odseku Jeperca—gaščejski klanec gotovo že jeseni končana, ter da bo cesta pred zimo izročena svojemu namenu.

Odsek Jeperca—gaščejski klanec je dolg 9 km. Gradbeno podjetje je betoniralo odsek St. Vid—Jeperca. Kakor so bila cestna dela na prvem odseku med St. Vidom in Jepercem zvezana s precejšnjimi težavami in so bila v tehničnem pogledu zelo zanimiva, tako tudi na tem odseku ne gre zgolj za betoniranje ceste, ampak za ureditev križišča ceste z železnico. Zmagalo je načelo kakor pri graditvah modernih cest v splošnem, da cesta ne sme križati železnice v isti ravlini. Odločili so se za poglobitev železnice in le delno zvišanje cestnega nasipa, da so pridobili primerno višino za križanje ceste z železnico. Železniška proga je tam ležala v vzponu in s poglobitvijo so odpravili klanec. Cesta pa, ki bo držala čez železnico po nadvozu, se bo rahlo vzpela po 3,7 m visokem nasipu. Največja globina poglobitve železnice znaša 4,6 m, in sicer na samem križišču. Cesta bo križala železnico v tako majhnem vzponu, da avtomobilisti pogosto ne bodo niti vedeli, kdaj so prevzeli nadvoz. To je prva poglobitev železnice pri nas in niti tako majhna, saj bo proga poglobljena v dolžini 1,2 km.

Doslej je gotovega že približno polovica kopov pri poglobitvi. Tudi to delo je pre-

vzelo isto stavbno podjetje. Zbetonirali so tudi že precej cestišča, in sicer okrog 3,5 km. Betonirali so začeli od križišča z železnico proti Jepercu. V začetku septembra, torej čez dober mesec dni, bo cesta že zbetonirana do Jeperca, nakar bodo prepeljali stroje in druge naprave na zgornji del odseka ter bodo že zbetonirali okrog 2,4 km ceste od Stražišča proti železniškemu križišču. Če bo vreme ugodno, bo betoniranje končano že jeseni. Rok je sicer določen do novembra prihodnjega leta, a delo bo najbrž končano celo leto dni prej.

Cesta na tem odseku je nekoliko širša kakor med St. Vidom in Jepercem, kjer je betonirano cestišče široko samo 6 metrov. Na tem odseku bo pa razen 6 m širokega cestišča obojestransko širše po 75 cm širok pas črnega betona, tako da bo cestišče široko 7,5 m. Ta pasova ob cestnem robu sta prav za prav varnostna, zato sta temnejše barve, da avtomobilist lažje razloči cestni rob od cestišča. Razen teh pasov pa bosta še tik ob robu na vsaki strani po 75 cm široka peščena banketa ali hodnika in bo cesta tako v celoti 9 m široka.

Tudi na odseku Ljubljana—Jeperca bodo naredili obrobna, po 75 cm široka pasova. To delo je razpisano zdaj in licitacija bo 17. avgusta. V prvotnem proračunu za to delo ni bil določen kredit in ga ni bilo mogoče doseči kljub vsemu prizadevanju, čeprav bi bilo tedaj betoniranje ali asfaltiranje obrobni pasov, ko so betonirali cestišče, mnogo cenejše. Zdaj je to delo razpisano za 3,479.441 din.

Strašno neurje nad rajhenburško okolico Med nevihto je dvakrat udarila strela in zanetila dva požara

Lokve pri Rajhenburgu, 24. julija. Pretekli teden smo imeli tudi pri nas prave pasje dneve, kakršnih že dolgo ne pomnimo. Na solncu je termometer dosegel celo 36° C. Sicer je bila taka vročina zelo koristna za naše vinograde, ki obetajo lepo trgatve, ni pa zadovoljila kmetov, ki radi presuše zemljo niso mogli sejati ajde. Za konec vročega tedna smo imeli v noči od sobote na nedeljo strašno neurje. Skoraj vsaki hiši je po polnoči zagorela luč in ljudje so kar trepetali, kaj se grmelo in se bliskalo. Pa tudi strela tokrat ni pozabila obiskati naših krajev. Najprej je udarila na Malem Kamnu v zidanico poslastika Kuneja. Senovski gasilci so prišli pomagat domačin, a radi pomanjkanja vode niso mogli rešiti ničesar. Hram je pogorel do tal in omenjeni poslastikar trpi preko 10.000 din škodo, ki pa ni krita z zavarovalnico.

Nekaj minut za tem — ob pol treh zjutraj — je pa udarila strela v sosedni vasi na Velikem Kamnu v kozolet poslastika Zemljaka Jožeta, finančnega preglednika v pok., ki živi s svojo ugledno družino v Krškem. Poslovito ima v najemu g. Trupej Jurij. Ko so stanovanjci zaslišali močan udarec strele, so vsi zbežali iz hiše in na-

jemnikova žena je kar divjala sem in tja z 9 dni starim otrokom v naročju, njen mož pa je reševal živino in svinje. Prvi je prišel na kraj požara načelnik domačih gasilskih čete g. Kozole Jože, ki je izpod gorečega hleva reševal, kar se je rešiti še dalo. Za tem je prišla domača gasilska četa z motorno brizgalno. Ker je bil kozolet krit s slamo in je bilo v njem veliko sena in žita, ga niso mogli reševati. Morali pa so požar preprečiti. Vnela se je že streha na hiši, a požrtvovalni gasilci so jo otepli. Pač pa je pogorel tudi hlev in pod s hramom ter vse poljedelsko orodje. Takoj so prišli na kraj požara tudi buni rajhenburški gasilci in so gasili do 9 ure, ko je požar poenjal. Če bi gasilci prišli le eno uro pozneje, bi se požar močno razširil, ker stoji v bližini 3 hiše z vsemi gospodarskimi poslopji. Pokazali pa so naši vrli gasilci, da so na mestu tudi po težkem delu sredi noči in zato jim gre vse priznanje.

Poslastik g. Jože Zemljak trpi nad 60 tisoč din škodo. V nedeljo so ljudje govorili le o tem strašnem požaru. Vse popoldne so hodili v trumah gledat pogorišče in odhajali v strahu za svoje domove solznih oči.

Zgodaj so zašli na kriva pota Policija je izsledila in aretirala tri mlade, podjetne vlomilce

Ljubljana, 26. julija. Policija je izsledila in aretirala tri mlade pokvarjenke, ki so že nad leto dni pohajkovali po Sloveniji in Hrvaškem, kjer so kradli vse, kar jim je prišlo pod roko, lotili pa so se tudi večjih in težjih vlovov.

Stefan in Stanko sta brata in je prvi star komaj 19, drugi pa šele 14 let. Doma sta iz Smlednice za smarno goro in imata le mater, ki ju ni mogla krotiti. Fantiča sta se pričela že zgodaj potepati in nista bila za pošteno delo. Njima se je pridružil 16letni Janez, sin bogatega kmeta iz iste vasi. Najprej so jeli kraditi po okoliških vaseh, kmalu pa so se odločili za daljši pohod v Kranj, kjer so se lani zadržali več tatin. Pred meseci so se prvič pojavili v Ljubljani, kjer so pričeli sistematično kraditi. Sprva so pričeli kraditi stare železo po dvoriščih in zalozah, kasneje pa so se pričeli vlamovati v stanovanja in odnašati iz podstrešij ljubljanskih hiš železo, pa tudi stare pokvarjene štedilnike. Na teh pohodih jim je prišlo pod roko tudi marsikaj drugega in seveda ni bilo zamuditi nobene prilike. Postajali so čedalje predrzejši pa tudi vse spretnejši. Razdelili so si vloge in je navadno vohal po hišah najmlajši Stanko, ki je obveščal Stefana in Janeza, kje bi kazalo vlomiti ali še na enostavnejši način priti do plena.

Ko so bili po vlovu v »Javna skladišča« na Trški cesti izsledeni in privedeni na policijo, so bili sprva zakrknjeni, med preskavo pa se je najprej vdal najmlajši, Stanko in povedal vse grehe, ki se jih je mogel spomniti. Ker je bil priznati Stanko, sta se skesala tudi Stefan in Janez ter povedala, da so vsi trije kradli in vlamovali ne samo v Ljubljani, marveč da so se klatili tudi po mariborski okolici, dalje okrog Ptujja in po Dolenjskem, odkoder so jo mahali celo na Hrvaško, v Zagreb in še v nekatera druga mesta.

Nedavno so se odpeljali v Ljeto in krenili proti Stični, kjer so spoznali vlomili v neko hišo ter ukradli precej denarja, nekaj perila in zlat prstan, ki so ga prodali takoj v drugi vasi za nekaj kovačev. Nekdo so se pojavili v Ribnici, kjer so vdrli v neko vilo. V vili so vse prebrskali in ukradli uro in zlato verigo, ki so jo tudi hitro spravili v denar. Iz Ribnice so se odpeljali nazaj proti Ljubljani, kjer so kradli po okolici. V Vevčah so prišli v neko boljšo hišo, ko pa v stanovanju niso nikogar opazili je Stefan brž skočil v sobo in ukradel s omarice zlato uro s srebrno verigo.

Ko so se naveličali pohajkovanja po ljubljanski okolici, so krenili ob železniški progi proti Zidanemu mostu in na neki postaji sedli na vlak, ki jih je pripeljal v Celje. Tam so izstopili in spet na hitro roko zagrebeli nekaj tatvin, nato pa so odšli naravnost proti Ptujju. V bližini Ptujja so vdrli v več stanovanj, kjer so ukradli razne malenkosti, v neki gostilni pa je eden od njih našel denarnico, v kateri je bilo blizu 3000 din. Tatinska trojka se

Iz Trbovelj

— Blagodejen dež. Zadnje dni je pritisnila silna vročina in vse je kazalo, da se bo še stopnjevala in bo nastopila suša. V nedeljo pa se je nebo pooblačilo, ni pa deževalo do ponedeljka ponoči, ko je nebo le odprlo za kratke pol ure svoje zatvorice, ki pa so se kmalu zopet zaprle. Šele danes dopoldne je nastal hud naliv, kakršnega si je prebivalstvo že dolgo želelo. Deževalo je skoraj dve uri in dobro zalilo vrtove, njive in travnike, ki so zadnje dni pod žgocnim solncem še kar porjavili. — Hkrati pa se je močno ohladilo tudi ozračje, ki je bilo zadnje dni hudo nasičeno z nezdruvo soparo. Danes dopoldne je bilo ob dežju tako hladno, kakor v poznih jesenskih deževnih dneh, proti večeru pa se je temperatura zopet nekoliko dvignila.

— Gorenjski športniki pridejo. Tukajšnji SK Amater razvija zadnje čase zopet žilavo delavnost. Spominja nas na one čase pred leti, ko se je mladi, agilni klub nevezdržno dvigal po športni lestvici vrhu in ogrožal še najbolj utrjene in spretnosti meščanske klube v L. razredu. Potem so pa prišli porazi in zatise, vsaj tako je kazalo; toda Amater ni držal v tem zatiski križem rok. Delal je in se pripravljaj, vežbal mlade moči, uril sveže sile, vabil na prijateljske tekme zdaj te, zdaj one klube iz raznih krajev Slovenije in tudi izven nje. — Sedaj se slišijo glasovi, da je Amater zopet v stari, izvrstni formi, ki je vodila Amaterce pred leti do uspeha do uspeha. Izidi zadnjih tekem to potrjuje, saj so podlegli zadnje čase brez izjeme vsi klubi, ki so se podali v borbo z rudarskimi Amaterci. V nedeljo so porazili Jugoslavijo iz Ljubljane, sedaj pa so za prihodnje nedelje povabili na svoje bojno

Iz Trbovelj

— Blagodejen dež. Zadnje dni je pritisnila silna vročina in vse je kazalo, da se bo še stopnjevala in bo nastopila suša. V nedeljo pa se je nebo pooblačilo, ni pa deževalo do ponedeljka ponoči, ko je nebo le odprlo za kratke pol ure svoje zatvorice, ki pa so se kmalu zopet zaprle. Šele danes dopoldne je nastal hud naliv, kakršnega si je prebivalstvo že dolgo želelo. Deževalo je skoraj dve uri in dobro zalilo vrtove, njive in travnike, ki so zadnje dni pod žgocnim solncem še kar porjavili. — Hkrati pa se je močno ohladilo tudi ozračje, ki je bilo zadnje dni hudo nasičeno z nezdruvo soparo. Danes dopoldne je bilo ob dežju tako hladno, kakor v poznih jesenskih deževnih dneh, proti večeru pa se je temperatura zopet nekoliko dvignila.

— Gorenjski športniki pridejo. Tukajšnji SK Amater razvija zadnje čase zopet žilavo delavnost. Spominja nas na one čase pred leti, ko se je mladi, agilni klub nevezdržno dvigal po športni lestvici vrhu in ogrožal še najbolj utrjene in spretnosti meščanske klube v L. razredu. Potem so pa prišli porazi in zatise, vsaj tako je kazalo; toda Amater ni držal v tem zatiski križem rok. Delal je in se pripravljaj, vežbal mlade moči, uril sveže sile, vabil na prijateljske tekme zdaj te, zdaj one klube iz raznih krajev Slovenije in tudi izven nje. — Sedaj se slišijo glasovi, da je Amater zopet v stari, izvrstni formi, ki je vodila Amaterce pred leti do uspeha do uspeha. Izidi zadnjih tekem to potrjuje, saj so podlegli zadnje čase brez izjeme vsi klubi, ki so se podali v borbo z rudarskimi Amaterci. V nedeljo so porazili Jugoslavijo iz Ljubljane, sedaj pa so za prihodnje nedelje povabili na svoje bojno

polje najboljših gorenjskih športnikov, SK Bratstvo z Jesenic. Tudi SK Bratstvo je rutiniran klub, ki ga SK Amater ne bo kar tako lahka odprava. Tega se Amater zaveda, zato se pripravlja na ta spopad, kakor se že dolgo ni. Borba bo žilava in teška in ker sta oba kluba disciplinirana in bosta vrgla v boj svoje najboljše sile, obeta biti ta tekma pravi užitek za vse prijatelje lepe nogometne tekme.

Maribor spominu generala Maistra

Ob peti obletnici smrti osvoboditelja Maribora

Danes poteče pet let, kar je na Unco pri Raketu nehalo utripati junaško srce našega prvega narodnega generala Rudolfa Maistra, osvoboditelja naših severno-vzhodnih pokrajin in naše severne prestolnice — lepega Maribora.

Nenadna vest o njegovi smrti je pred petimi leti globoko pretresla vse Maribor, vse njegove borce in zveste sodelavce, ki so mu pomagali ob naši severni meji graditi lepšo bodočnost našemu narodu. Zgodovinsko gradivo danes jasno izpričuje, da je bilo osvobodjenje Maribora ter njegovega zaledja predvsem plod junastva in odločnosti generala Maistra, ki si je 1. novembra 1918 v odločilnem trenutku prisvojil oblast nad Mariborom iz rok preplašenih avstrijskih častnikov. Drugo njegovo junastvo, s katerim je bila dokončno odločena usoda jugoslovenskega Maribora pa je bila energična, preudarno pretehtana razorožitev zloglasne zelene garde v bivši dravski vojskinci, ki jo je izvršil general Maister s svojimi borci na lastno pest in proti nameram nekaterih ljubljanskih odločnih politikov. Razorožitev zelenih gardistov je bila sijajno in do sekunde točno izvedena. Šele tedaj je postal general Maister nesporni gospodar Maribora in vsega njegovega zaledja.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 16 let.

— Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole. Tukajšnje Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb vodi gospodinjstvo šole, v kateri so vsako leto izučili v kuhanju in drugih gospodinskih delih večje število mladenk. Tudi letos bo sprejetih za prihodnje šolsko leto 20 gojenk v to gospodinjstvo šole. Prošnje je vlagati do 15. avgusta pri vodstvu tega društva in priložiti prošnji zadnje šolske sprave. Prvenstveno se bo sprejemalo gojenke, stare nad 1

DNEVNE VESTI

— **Finančni efekt našega turizma.** V zadnjih šestih letih dohodki od našega turizma stalno naraščajo. Celokupni dohodki od turizma so narasli od 701,1 milijona na 1008,9 milijona din, to je za 307,8 milijona din ali za 43%. Povprečno je potreboval turist v naši državi dnevno leta 1936 160 din, lani pa 185 din. Na drugi strani pa naraščajo tudi izdatki naših turistov v inozemstvu. Ti izdatki so znašali lani 202,4 milijona, leta 1933 pa 150,8 milijona. Leta 1934 je znašala aktivna bilanca našega turističnega prometa 167,3 milijona, lani pa samo 101,6 milijona din. Vzrok je v tem, da hodi zadnja leta vedno več naših letoviščarjev v inozemska letovišča, zlasti v Italijo, pa tudi v Švico in Francijo.

— **Registri matematičnih rezerv.** Zavezovalnic v zvezi z uredbo o formiranju fondov poslovnih rezerv je tudi določeno, da morajo zavezovalnice do 10. avgusta do formirati matematične rezerve. Te dni je formirati matematične rezerve. Te dni je formirati matematične rezerve. Te dni je formirati matematične rezerve.

— **Carinski dohodki.** Od 10. do 20. julija so znašali carinski dohodki 31.866.320 din. Od 1. aprila do 20. julija so znašali carinski dohodki 317.426.346 din, v proračunu je bilo pa določenih za to razdobje 316.813.750 din. Prebitek je znašal torej 612.596 din.

— **Volitve delavskih zaupnikov v monopolističnih podjetjih.** V nekaterih monopolističnih podjetjih so se bile volitve delavskih zaupnikov. Med drugimi so bile tudi v tobačnih tovarnih v Ljubljani, kjer je dobila URS 6. Zveza združenih delavcev pa 4 zaupnike.

— **Seja stalnega jugoslovensko-italijanskega gospodarskega odbora** se je pričela včeraj v Rimu. Našo delegacijo vodi pomočnik trgovskega ministra dr. Sava Obradović. V nasprotju z dosedanjimi sestanki tega odbora, na katerih se je obravnavalo samo za aktualno izvozno kampanjo, je v tej seji obravnavano tudi vprašanje, važna za daljšo dobo. Pogajanja se bodo vršila na mnogo širši podlagi kakor doslej.

— **Vis in Komiza** v filmu. Včeraj zjutraj se je vrnila v Vis in Komiza ekspedicija gospodarske zadruge za kulturni film iz Beograda, ki snema v sporazumu s trgovinskim ministrom razne kraje naše države za kulturni film. Ta film se bo imenoval »Jugoslavija vas kliče« in namenjen je za svetovno razstavo v New Yorku. Ekspedicija je posnela še Split, Dubrovnik in Kotor, zdaj pa še Vis in Komiza. Posnetki Dalmacije so se zelo dobro posrečili. Del filma bo posvečen tudi Sloveniji.

— **Izprememba poštne tarife za novine.** Poštno ministarstvo je odredilo, da se s 1. avgustom poveča stopnja teže za 1 izvod novin in revij v notranjem prometu od 100 na 110 gramov.

— **Pred ustanovitvijo jugoslovensko-italijanske trgovske zbornice** v Beogradu. Italijanski gospodarski krogi vodijo že več mesecev v Italiji in pri nas akcijo za ustanovitev jugoslovensko-italijanske trgovske zbornice v Beogradu. V ta namen je bil že ustanovljen pripravljalni odbor, ki mu načeljuje beograjski župan Vlada Ilčić. Odbor je že sestavil pravila nove zbornice.

— **Naša referata na mednarodnem kongresu** za zgodovino umetnosti. Na zasedanju mednarodnega kongresa za zgodovino umetnosti v Londonu je poročal v ponedeljek član naše delegacije dr. Franc Stele o sliki »Imago pictatis«, izvirajoči iz XV. stoletja in nahajajoči se v Sloveniji. Na podlagi te slike je dokazoval zvezo med angleško in jugoslovensko ikonografijo. Danes bo pa poročal na kongresu ravatelj muzeja kneza Pavla dr. Kašanin o portretih iz srednjeveške srbske umetnosti.

— **Področje mineralne vode in sodavice.** Kot poseben prispevek za narodni samitni fond bodo morali proizvajalci mineralne vode in sodavice od 1. avgusta plačevati 20 odstotkov od prodajne cene, in sicer na ta način, da se bodo na steklenice prilepljale trošarinske bandedole. Vse državnice zvezo proizvajalcev brezalkoholnih pijač in sodavice je pa poslala ministrstvu socialne politike in narodnega zdravlja v zvezi s tem spomenico, ki v nji dokazuje, da sodavice ne prenese več novih bremen. V spomenici se poleg tega opozarja na to, da je tehnično težko prilepljati bandedole na steklenice, ker bi morale segati preko steklene glavičice, ki služijo za prenašanje steklenice, in bandedole bi se lahko raztrgale. Stiskanje steklenice stoji navadno v hladni vodi ali na ledu in bandedole bi se ne mogle držati na njih. Namestu tega so predložili producenti sodavice plačevanje pavšalnega prispevka od ogljikove kisline, in sicer 3 din od kg. Čež nekaj dni se bosta sodavica in mineralna voda podražili. Producenti se boje, da se bo konzum zmanjšal, kakor je bilo pred leti tudi z brezalkoholnimi pijačami.

— **Iz »Službenega lista«.** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 59 z dne 26. julija objavlja uredbo o spremembah in dopolnitvi uredbe o oprostih kristalnega sladkorja od uvozne carine na sladkor v kockah in načinu pobiranja drž. trošarine in skupnega davka na poslovni promet nanj; pravilnik o opravljanju drž. strokovnega izpita za arhivske uradniške pripravnike ministrstva za kmetijstvo; o nepopolno srednješolsko izobrazbo; odločbo o proglasitvi obrtne razstave v Ljubljani za uradno priznano razstavo; pojasnilo, kdaj se smejo rezervni častniki oprostiti vojaške službe; prepoved vnosa dinarjev iz inozemstva; prodajne cene bencinske mešanice; popravek navodila za izvrševanje uredbe o zaščiti pred zračnimi napadi; popravek v navodilih o prevzemu, popisu in cenitvi imovine zdravstvenega sklada ob prevzemanju drž. zdravstvenih naprav iz § 4. uredbe; dopolnitev navedbe o prevažanju čebel na ajdovo pašo in spremembe v staležih državnih in banovinskih uslužbencev v območju dravske banovine.

— **Beograd ima zopet dovolj vode.** V ponedeljek in včeraj je tudi v Beogradu deževalo in zdaj ima Beograd zopet dovolj vode. Tudi nezmožna vročina je postopila.

— **Za mrtvega proglašeno.** Okrožno sodišče v Celju je uveljavilo postopanje, da se proglašajo za mrtve Franc Andrej, pristojen v Šmarje pri Jelsah. Leta 1913 je odšel v Ameriko, od koder se že od avgusta 1918 ni več oglašil.

— **Posta brez uslužbencev.** Nevzdržne razmere vladajo na pošti v Vinkovcih, kjer manjka do rednega stanja 11 uradnikov in 7 služiteljev. Uslužbenici morajo delati skoraj brez oddiha. V telefonski centrali so samo tri uslužbenke, ki imajo po napornem nočnem delu samo tri ure počitka, dočim bi ga morale tmeti po predpisih 36 ur. O letnih dopustih ni niti govora.

— **20 let Pasteurjevega zavoda** v Zagrebu. Pasteurjev zavod v Zagrebu je začel poslovati pred 20 leti. V njem je iskalo zdravniške pomoči od ustanovitve do danes 32.441 bolnikov, od teh je bilo 29.363 takih, ki so jih ugriznili stekli pes, 229 je bilo pa ogriznih po ljudeh, okuženih s steklinjo.

— **Danski učitelji v Splitu.** V Splitu se je mudilo večeraj 30 danskih učiteljev. Ogledali so si mesto, potem so pa odpoštovali preko Sušaka v svojo domovino.

— **Dvočlenstvo obtoženo angleškega učnjaka.** Včeraj ponoči je bil aretiran in odvlečen v zapor v Londonu dr. Robert Albert Hoops, 63letni učnjak, ki se je letos 13. maja poročil v Novem Sadu z znano lepo mladič Vero Zoričevno. V Novem Sadu je takrat ta poroka vzbudila veliko senzacijo. Hoops je objubil, da bo Vero in njeno mater vzel na potovanje okrog sveta. Zdaj je obtožen bigamije in so ga izročili sodišču. Položil je sicer 500 funtov šterlingov kavičje, da bi ga izpustili, toda sodišče denarja ni sprejelo in je moral v zapor.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo večina jama, a spremenljivo vreme; ponekod niso izključene nevihte. Toplota se bo polagoma zvišala. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Sarajevu, Splitu in na Rabu. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Splitu 31, v Beogradu 30, v Dubrovniku 29, v Sarajevu in Kumboru 28, na Rabu 27, na Visu 25, v Zagrebu 21, v Mariboru 16,7 in v Ljubljani 16,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760,1, temperatura je znašala 10,6.

— **Nov grob.** Go. Antonijo Komidarjevo je zadel težak udarec. Umrli ji je ljubljanska hčerka Kristina, diplomirana zaščitna sestrica. Pogreb bo jutri ob 16.30 iz hiše žalosti Vodnikova cesta 35 na pokopališče k Sv. Križu. Bodi ji lahka zemlja, težko prizadeti materi in sorodstvu naše iskreno sožalje!

— **Nesreča v cementni tovarni** v Trbovljah. Davi so prepeleli v bolnico delavca Jožefa Skočko, zaposlenega v cementni tovarni v Trbovljah. Skočko je pri delu oplazila debela železna vrva po glavi in mu prizadelo težke poškodbe. Pri padcu je dobil Skočko tudi notranje poškodbe.

— **Nesreča v neogledu.** 13letni posestnikov sin Milan Varšek z Vrhnike je včeraj popoldne padel s kozo in se poškodoval na glavi. Zlomil si je tudi desno nogo. Posestnikova hči Stanislava štrajhar iz Šmartnega v Tuhinjski dolini je padla z voza in si zlomila desno. Tretji posestnikov sin Stanko Zgonc iz Ivanjke sedit pri Ribnici pa je padel s češnje in si zlomil levo nogo. Hujša nesreča se je pripetila včeraj popoldne tudi na Tyrševi cesti. S Posavja je privozil na motornem kolesu gostilničar Jože Omanen z Dolenjske ceste, ki se je skušal ogniti neki ženski pa je padel. Poškodoval se je po životu ter si zlomil desno roko.

— **Štrajška nesreča.** Včeraj popoldne se je pripetila v Zagrebu strašna nesreča. Na dvorišču neke hiše v Petrovi ulici so se igrali otroci, med njimi mala Nadica Pencal. Nekd otrok jo je med igro počil z bencinom. Deklica tega ni opazila. Odšla je domov v kuhinjo, kjer je stopila k štedilniku. Kar se je krilice na nji vnelo in v naslednjem hipu je bila nesrečna deklara vsa v plamenih. Brž so jo prepeleli v bolnico, kjer pa zdravniki nimajo mnogo upanja, da bi jo mogli rešiti.

— **Nada Mandić obojena na tri mesece.** Včeraj smo poročali, da se je pričela v Dubrovniku obravnava proti Nadi Mandić, znani tudi Ljubljanki. Na obravnavi se je zagovarjala, da ji je dal 15.000 din emigrant Izidor Elias, ki se je v hotelu »Imperial« ustrlel. Prečitana so bila pisma, iz katerih je razvidno razmerje med njima. Sodišče se je prepiralo, da je Nada kriva, in obsodilo jo je na tri mesece zapor, pogojno na dve leti. Mandićeva je pravišla priziv.

— **Težka avtomobilska nesreča.** Včeraj ponoči se je pripetila med Brdašinom in Borovim težka avtomobilska nesreča. Smrtno se je ponesrečil 42-letni uradniški tvektor Bat'a v Borovu Stevan Rajčič. Z avtomobilom se je vračal pozno ponoči v Borovo, pa je srečal na ostrem ovinku

kolesarja. Hotel je zaviti na rob ceste, pa se je avto prevrnil v jarek. Volan je Rajčiču stri prani koš, razen tega se je pa močno pobli po glavi in po telesu. Prepeleli so ga v bolnico v Vinkovce, kjer je pa včeraj zjutraj izdihnil, ne da bi se bil zavedel.

— **Cigani oplenili hišo.** V Bronzanem Majdanu blizu Banjaluke je skupina ciganov v ponedeljek pri belem dnevu napadla hišo premožnega kmeta Ahmeda Klipića in mu odnesla 50.000 din. Cigani so stikali tudi po drugih hišah, ta čas pa so ciganke lahkovernim vaščanom vedeževale. Orotniki so cigane kmalu polovili in jih privedli v Banjaluko.

— **Fotografike oddaje med Beogradom in Bukarešto.** Poštni minister je odobril uvedbo fotografske službe med javno foto-telefografsko postajo v Beogradu in javno postajo v Bukarešti. Ta služba bo uvedena 1. avgusta. Taksa za fototelegram do 120 cm znaša 21,50 starih frankov, nad to velikostjo do 234 cm površine pa 26 starih frankov.

— **Koncert in ples Vaak večer** v kavarni hotela »Stara postaja« v Kranju. 39 T

— **Proti sončarjem uporabljajte Tschamba FTL.** Kr. dvorni dobavitelj Drogerija Gregorič, Ljubljana, Predcrnova 5.

Iz Ljubljane

— **Lep jubilej dela.** Neumorna uradnica naše uprave ga. Anica Karisova iz ugledne Franketove rodbine se danes vzuje, obenem pa praznuje lep jubilej dela. V upravi »Slovenskega Naroda« dela vestno in marljivo že polnih 25 let. Kdor pozna naporno in odgovornostno polno delo v uradniških dnevnikih, bo pač priznal, da pomeni 25 let takega dela mnogo, da lahko človeka trpi. Naše slavljenke Anice pa ni. Vsa je že satopljena v delo, počitka ne pozna, pred seboj vidi le koristi podjetja. Toplemu voščilu za dolgo priključujemo iskreno željo, da bi se naša Anica še dolgo leta veselila med nami zdravja in zadovoljstva.

— **Usmilite se naše Tyrševce ceste!** Prahu je nas za en dan ali dva rešilo nebo s izdatnim dežjem. Kmalu se bodo pa zopet dvigali po našem mestu oblaki prahu, proti katerim je škroplilni tramvaj s škroplilnimi avtomobili vred malone brez moči. Kaj pomaga škropliti ulice in ceste čež dan, ko pa v hudi vročini voda hitro izhlapi, da je po škropljenju kmalu prahu še več, kakor ga je bilo pred njim. Kaj je s katarizacijo, o kateri smo že nekaj slišali, da se pripravlja? Ali je res kakrat tako strašno drag in nedostopen, da ga ni mogoče dobiti? Drugod po svetu so ga že davno dobili toliko, da so katarizirali ceste skozi vasi in trge, kjer se niso asfaltirane, po mestih pa drugod itak ne poznajo več prahu. Pojdite v Zagreb ali Beograd, nikjer vam ne bo treba požirati prahu, kakor ga moramo v Ljubljani. Najzmožnejše so pa razmere na Tyrševi cesti proti Posavju. Ubogi stanovanjci hiš ob tej cesti! Oken ne smejo odpreti ne podnovi ne ponoči, ker bi se stropi zadušili v prahu. Ali bi ne bilo mogoče škropliti te ceste vsaj enkrat tudi proti večeru, ko solnce že zaide, da bi ljudje, stanujoči v hišah ob nji, lahko odpirali okna vsaj ponoči?

— **Prošnja na mestni socialni urad.** Nedavno smo s tem naslovom objavili prošnjo Franca Lavrina iz Rožne doline, naj naslovimo prošnjo na mestni socialni urad ter občino, ker je v silni stiski in ne ve, kako se naj preživlja povsem brez sredstev, češ da mu je mestni socialni urad vzel še tistih 90 din in je v moč povsem obupan. Ker se pa tudi mestni socialni urad zaveda, da moč ne more živ v zemljo, objavljamo tudi njegovo prošnjo, da Franc Lavrin dobiva 100 din redne podpore ter za 30 din živil in za 60 din mleka na mesec. Res je socialno politični urad poskušal to podporo znižati, ker bi podpiranec najbrž lahko še kaj delal in zaslužil, čeprav svojo neposrednost in nezaposlenost upravičuje z izrazkom na glavi, dasi ta izrazek ni nevaren. Ker je pa Lavrin povzlel svojo prošnjo, mu je urad pustil podporo v celoti. Pri vsem tem je pa čudno, da se je Lavrin prej hotel pritoževati dnevniki, predno je prišel v mestni socialni urad, kamor je bil naročen zaradi podpore. Franc Lavrin torej uživa mestno podporo neprikrajšano in zato njegova

Danes 2 predstavi in sicer ob 19. in 21. Nepreklicno zadnjikrat prekrasni franc. film s popularnimi zvezdniki: Jean Gabin — Jean Pierre Aumont, Gaby Morlay. NE ZAMUDITE! KINO UNION — TEL. 22-21

Sel ljubezni

POZOR! Samo še danes! POZOR! ob 16. in 21. uri KINO MATICA - TELEFON 21-24

JEČA BREZ REŠETK

KINO SLOGA, tel. 27-30 Samo še danes in jutri ZLATI TOVOR v gl. vl. Dick Foran, poljci cowboy

kolo znamke »Princes« brez nadzorstva pred gostilno »Koseski« na Poduški cesti, ki je tudi postalo plen tatu. — Izpred Cebelarke zadruge na Miklošičevi cesti pa je bilo ukradeno 700 din vredno kolo znamke »Styria« Rudolfu Božiču.

— **Mestne počitniške kolonije.** Gojenci mestnih počitniških kolonij v Begunjah pri Cerklju, pri Sv. Trojici in v Metliki se vrnejo v Ljubljano od četrtka do sobote. Iz Begunj pridejo v Ljubljano v četrtek 27. t. m. na glavni kolodvor z vlakom ob 19.05, od Sv. Trojice na Blokah v petek 28. t. m. ob 18. z avtobusom pred Mladinski dom na Kodejevem in iz Gaberke tudi v petek ob 14.30 pred Mestni dom, a iz Metlike se vrnejo mestni otroci s počitnic v soboto 29. t. m. ob 20.30 z vlakom na glavni kolodvor. Mestno poglavarstvo vabi starše, naj pridejo k sprejemu svojih otrok na prej navedene kraje ob določenem času.

— **V Stritarjevi ulici št. 6 v Ljubljani** pri franciskanskem mostu »se sedaj nahaja optik in urar FR. P. ZAJEC, to je več na Starcm trgu. — Samo kvalitetna optika.

— **Vsem pilotom in mehanikarjem, ki so služili pri letalski stotnji v Ljubljani od leta 1918 do 1924.** Ljubljanski Aeroklub »Naša krilca« priredi ob 20letnici, ko smo položili temelje domačemu letalstvu I. krožni let spornih letal po Jugoslaviji, vezan z velikim letalskim meetingom 5. in 6. avgusta t. m. Naprosamo vse, ki so delovali pri ustvarjanju prve letalske stotnje v Ljubljani meseca novembra 1918 in dalje, da se na dan 6. avgusta potrudijo v Ljubljano, kjer bomo tega dne skušali oživetiti spomine na polpreteklo dobo.

— **Članom OJZO.** Okrožni urad za varovanje delavcev v Ljubljani, obvešča svoje člane, da je zaradi čiščenja zobnega ambulatorija plombiranje zob do 7. avgusta ustavljeno. Za umetno zobovje in zlata dela bo zobni ambulatorij odprl šele od 17. avgusta dalje. V zobni ambulanci pa ordinira zdravnik (razen nedelj in praznikov) redno od 8. do 12. ure.

— **Kankarjevo nabrežje.** Ker mestni tehnični oddelek prične v ponedeljek 31. t. m. z regulacijo Kankarjevega nabrežja, bo Kankarjevo nabrežje od trimočevja pa do Trance in Čevljarskega mosta za vozni promet zaprto. Vozišče, ki bo od 6 do 8 m široko, bo makadamsko, prihodnje leto bo pa tudi površina utrjena. Hodniki ob hišah bodo deloma asfaltni, deloma pa iz porfirnih plošč, da bo Kankarjevo nabrežje že do srede avgusta prav čedno urejeno.

— **Tatvine.** Vpokojeni učitelj Fridi Kalmus v Veliki čolnarski ulici je tat ukradel iz stanovanja rjavo usnjato tarnsko s 300 din in raznimi listinami. — Posleniku Alojzu Jevnikarju je nekdo ukradel z njive ob Domžalski cesti za 600 din raznih poljskih pridelkov. Tatvino je zakrivil najbrže kak reven delavec. — V pretekli noči je bilo vlomljeno v čevljarsko delavnico Avgusta Pirca v Šišenski ulici, kjer pa tat ni ničesar odnesel, ker je bil prepečen. — Iz cerkve sv. Jožefa v Zrinjskega ulici je bila ukradena 6 m dolga in 1,20 m široka preproga rdečaste barve, vredna 400 din. — V hišo poslenika Ivana Medveda na Rudniku pa se je splazil tat, ki mu je ukradel tudi uhan z belimi in rdečimi kamenčki, zlato okroglo damsko zapestno uro, srebrno damsko uro, dva široka zlata poročna prstana, zlat ženski prstan z modrim kamnom, zlato starinsko brošo in hranilno knjižico Pošne hranilnice z vlogo 150 din.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.—, davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Male oglase

»Slov. Narod« sprejema upravo do 9. ure dopoldne.

TURISTI!

Predno odhajate na planine, ne pozabite si nabaviti fin cvetlični med v Medarni — Ljubljana, Židovska ul. 6. 36/T

NAJBOLJŠO MEDICO

dobite v Medarni — Ljubljana, Židovska ul. 6. 36/T

PO PRIZNANO NIZEH CENAH

si nabavite najboljšo moško oblekno, perilo in vsa praktična oblačila pri PRESKERJU, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. 1. T.

60 PAR ENTLANJE

zburiranja, venenje savca, perila, monogramov, gumbale. Velika zaloga perja po 7.— din. Ljubljana, Gospodarska c. 12. 3. T.

KLISEJE

END IN VEČBARNE Jugografika

IZVOZ IN FREDELAVA SLIV

V manjšem mestu blizu železniške postaje (med Siskom in Novako) posredujem primerne stavbe s vodo za pridelovanje jaganja in marmelade. V okolici se lahko kupi okrog 200 vagonov sliv. — Nudim prostore in pomoč pri delu. — Ponudbe na Publicitas, Zagreb, pod »Industrijski objekti«. 2313

POUK

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Strojepisni pouk

(za časa počitnic). Večerni tečaj, oddelki od 1/4 do 1/8 sveder in od 1/8 do 9. ure sveder. Novi tečaj se bodo pričeli 2. avgusta 1939. Najnižja solnina. Moderna in največja strojepisnica s 40 pisalnimi stroji raznih sistemov. Vsa tozadevna pojasnila dobite dnevno do 8. ure sveder pri ravateljstvu Christoforovega učnega zavoda, Ljubljana, Domobranska c. 18. Telefon št. 48-43. 2307

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din OREHOVA JEDRCA lepa, izčiščena, dobite najceneje v Medarni — Ljubljana, Židovska ul. 6. 36/T

BUKOVI

parketni odpadki, lepi, suhi, se peneni dobijo pri Vertačnik F., Jenkova 7. 2286

LESENO VETNO OGRAJO

25 m dolgo, dobro ohranjeno, prodam za 300 din. Vprašati: Sever, trgovina, Marijin trg 2. 2310

TOVORNI FORD

na bencin in ogije, ugodno prodaja Tomc, Moravče. 2311

POZOR!

Ceneje prodam zelenjadne sadike, rumene, zelene endivije itd. Zg. šiška 40, pod hribom. 2309

FOHISTVO

Vsakovrstni stoli že od 18 din dalje. Politiram oprave, vsa popravila — najceneje Zorman, Breg 14. 2315

SLUŽBE

Najmanjši znesek 8 Din Beseda 50 par. davek posebej 2 — 3 POMOČNIKE isče za takoj Jože Logonder, kolar, Zabnica. 2312

OGLASUJ

V MALI OGLASNIKI „SLOV. NARODA“!

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

IZVRŠUJE VSE VESTE TESKOVIN PREPROSTE IN NAJFINIŠE

Makulturni papir

preda uprava »Slovenskega Naroda« Ljubljana, Knaflicjeva ulica štav. 5

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Z globoko potrtnim srcem javljam tužno vest, da je po dolgem trpljenju dne 25. t. m. Bogu vdano dotrpela moja zlata hčerka, gospodična

Kristinca

dipl. zaščitna sestra

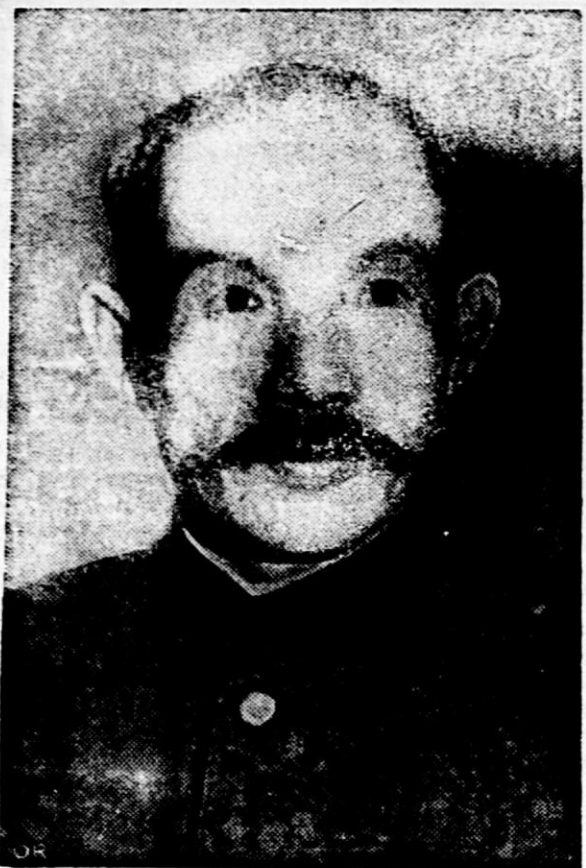
Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 27. julija t. l. ob 1/2. uri popoldne iz hiše žalosti, Vodnikova c. 35, na pokopališče k Sv. Križu. LJUBLJANA, dne 26. julija 1939.

Globoko žalujeta mama KOMIDAR ANTONIJA, roj. KODRČ in ostalo sorodstvo.

General Araki — vodja japonske mladine

Njegov izrek: Narod je močan samo tedaj, če so vsi njegovi sinovi vojaki

Japonski rodoljub Araki, zdaj vodja japonske mladine, je posvetil vse svoje sile poglobitvi vojaškega duha na Japonskem. Moja je tudi drugod po svetu dobro znan. Manj znano je pa njegovo prejšnje življenje, kateremu se mora zahvaliti, da je zdaj eden najpopularnejših mož moderne Japonske.

Nekega zelo mrzlega večera leta 1917 si je skupina vojaških zastopnikov in zavezniških držav ogledovala ruske strelske jake na nemško-ruskem bojišču. Bili so Angleži, Francozi in mali, molčeči Japonec. Na enem kraju, kjer so se strelski jarki ločili, je stal na straži v oguljenem japonskem plašču zmružujoči ruski vojak. Japonec se

je ustavil pred tem vojakom in mu dejal v gladi ročnici:

— Prezbeš, prijatelj, kakor vidim. Evo, tu je moj kožuh, ti mi pa daj svojo suknjo. Ti si v službi, jaz pa samo na inspekcijskem potovanju in moje delo je neprijetno lažje od tvojega.

Ko so v ruskem generalnem štabu zvedeli za ta dogodek, so debelo pogledali, kajti gospodom je bilo zelo mučno gledati japonskega častnika v oguljenem, raztrganem ruskem vojaškem plašču. Zadeva se je obravnavala na pristojnem mestu. V nevarnosti je bila vojaška disciplina, ko je zastopnik tuje vojske govoril z rusko stražo in jo opozoril na njeno pomankljivo obleko. Japonec je pa na ta očitek odgovoril: — Meni je bila ta zamenjava sama ob sebi umevna. Za skupno stvar boreči se vojaki so bratje, ne glede na to, kateri vojski pripadajo in kakšen je njihov vojaški čin. Tisti, ki se bori na bojišču, ima morda grede rečeno, večje pravice od gospodov, držačih se udobno v zaledju. Ruski častniki so razumeli ta migljaj in so molčali. Araki je socialni čut za gospodarsko šibke ljudi je prišel tako do popolnega izraza že v njegovi mladosti, leta 1917, ko se je udeležil kot častnik svetovne vojne.

Tik pred svetovno vojno je bil Araki japonski vojaški ataše v Petrogradu. Pozneje so ga poklicali nazaj v Tokio, da bi prevzel odgovorno mesto v generalnem štabu. To je bilo že pod vladjo boljševikov, ko se je peljal Araki s transsibirskim ekspresom v svojo domovino. Sprevedniki so prišli na to, da dela Japonec, v katerem je moral vsakdo spoznati častnika, čeprav je bil v civilni obleki, med vožnjo skipe po železniški progi. V Irkutsku je vdril v njegov kupa straža boljševiških vojakov in zahtevala od njega vlijudo, toda odločno, naj ji sledi. Odvedli so ga k poveljniku mesta generalu Grekovu. Tam Araki ni hotel pokazati svojih dokumentov.

— Vaš vojaški čin? — ga je vprašal Grekov.

— Nimam nobenega, — je odgovoril Araki kratko.

— Nikar se ne šalite, — ga je zavrnil boljševiški poveljnik. — Saj dobro vem, da spadate k japonski armadi.

— Govorim resnico, — je odgovoril Araki častnik in samoraj preneha biti član japonske armade, čim ga prime organ tuje vesile. Japonski častnik se ne pusti živ aretirati.

Grekov je poskusil obrniti pogovor na mirnejše polje in vprašal je energičnega Japonca po njegovi veri. — Moja vera je zvestoba cesarju in narodu, — je odgovoril Japonec. — To vero izpovedujejo vsi Japonci. Na Grekovo vprašanje, čemu je delal skipe sibirskemu železnici, je odgovoril, da si je hotel samo predložiti njeno kakovost, kar bi nikakor ne bilo protizakonito. — Če me takoj ne izpustite, si... in v Araki je roki se je zasvetilo japonsko bodalce. Grekov je odskočil.

Araki, sin starega kmečkega rodu, se je oženil s hčerko obubožnega plemiča in tist ga je posinovil. Tako je prišel v rodbino, pripadajočo skoraj tisoč let stari kasti samorajev. Mlada leta je preživel Araki v revščini in vendar se je povzpelo do častnika. Po vojni je postal general in začel je novo epoko v zgodovini japonske vojske, ko je izjavil: »Narod je močan samo tedaj, če so vsi njegovi sinovi vojaki!« Zdaj je Araki japonski prosvetni minister in v njegovih rokah je vzgoja vse japonske mladine. Lahko si torej mislimo, v kakšnem duhu se vzgoja zdaj ta mladina. In to je edini primer, da je general prosvetni minister, da je poverjena vzgoja mladine vojaškemu dostojanstveniku takega kova, kakor je general Araki.

Problem dveh železniških križišč

Pojasnilo ing. Klopčarja na članek, objavljen pod tem naslovom 12. t. m.

Ljubljana, 26. julija. Gospod urednik! »Slovenski Narod« je v št. 155 od 12. julija 1939 objavil nepodpisani članek: »Problem dveh železniških križišč«, z nekaterimi kritičnimi pripombami o enem izmed projektov in to na strani 2. v 3. in 4. stolpcu. Ker trditve v tem članku ne odgovarjajo dejstvom in resnici in ker je napaden inž. Klopčar in njegov načrt, izvolite v prihodnji številki »Slovenskega Naroda« objaviti naslednje pojasnilo:

Trdijo, da ta načrt ne reši niti enega izmed perečih vprašanj, zaradi katerih mora železniška uprava misliti na preureditev svojih naprav. To bi bilo tudi nepotrebno. Ta vprašanja so primorani reševati le pri poglobitvi železnice, ki je nemogoča brez obnove kolodvora in pa vseh železniških naprav v dolžino 7500 m. Popolna obnova železnice in kolodvora v Ljubljani je draga posledica poglobitvenega načrta, ki bi povzročil ogromne obnove stroške nad 300 milijonov dinarjev. Železnica sama se upira poglobitvi, ker bi ji ta ne prinesla samo visokih stroškov, temveč tudi poslabšanje železniških razmer. Železnica ima svoj načrt brez poglobitve! Železnica potrebuje le razširitev kolodvora, napravo podzemnih peronov in prenos kurilnic. Izvršitev teh del, brez poglobitve, ne tvori nikakega problema in tudi ne bi bila draga. Zato je prvenstveno važno vprašanje ureditve prosta čez oba železniška prelaza, katero ureditve inž. Klopčarjev načrt zadovoljivo reši. Inž. Klopčarju se zato ni bilo treba baviti z vprašanjem kolodvora, ker je ureditev nujnih železniških naprav in kolodvora le notranje vprašanje same železnice kot pridobitvega podjetja, ki deluje in se modernizira na osnovi rentabilnih računov in kreditov. Železnica bo morala sama nositi stroške za kolodvor in si bo tudi sama volila način ureditve. To je treba prepustiti železnici.

Trditve, da se avtorju projekta vidi, da ni strokovnjak v železniških vprašanjih,

češ ker je še bolj zaostri lok odcepa goranske proge, ni strokovnjaška, iz razloga, ker velikost loka ni odvisna od kakega strokovnjaštva, ampak samo od predpisa, ki določa najmanjši dopustni polmer loka, ki je dosežen tudi v mojem načrtu. Res pa je, da se more osporavati vprašanje železniškega strokovnjaštva pri poglobitvi železnice v 7500 m dolgi in do 7 m globoki usek, ki bodo na nešteti mestih prekriti s cestnimi nadvozi, take, da bo zastrt pregled železniških naprav in signalov in bodo železniške nesreče na dnevnem redu. Zelo sporno je železniško strokovnjaško, ako se železnica poglobi 7 m globoko brez elektrifikacije železnice, ker se bodo v dimu in žepu dušili potniki. Precej sporno je železniško strokovnjaštvo pri poglobitvi goranske proge, ki je projektirana na izhodišču kolodvora v 9 odstotnih vzponih, ki ga vlaki ne bodo zmogli in bo potrebna dvojna vprega in tako dalje.

Ni treba, da bi od kakega načrta imela železnica kakor koristi, ker jih ne bo imela niti od poglobitve železnice. Pri mojem načrtu je šlo le za rešitev glavnega, to je prometnega vprašanja na dveh križiščih, kolodvorsko vprašanje se potem reši enostavno in ga je treba prepustiti železnici sami.

Ni res, da bi po mojem načrtu peša morali hoditi po 500 m daljši poti skozi podvoz, ker so za pešce predvideni na treh mestih dvosmerni okrog 3 metre globoki podhodi, ki so razvidni iz načrta, pa tudi iz besedila objave. V teh podhoidih bi se za pešce pot zaradi stopnic, podaljšala le za ca 10 m (deset) in ne za 500 m.

Trditve o izpeljavi tramvaja skozi moj podvoz, o daljši poti in o stroških, tudi ne drže in bom zadevo pojasnil s posebnim predavanjem. Ni res, da bi se Bleiweisova cesta zožila na 10 m, pač pa je res, da ostane Bleiweisova cesta v širini 24 m, z dvema vozički. Zračni prostor se ne zmanjša, ker se Bleiweisova cesta ob podvozu ne zadržuje, širina vozičev pa bi odgovarjala predpisom. Ni res, da je treba ob Bleiweisovi cesti po mojem načrtu podreti tri nove 4 nadstropne hiše, ampak

je res le, da teh novih hiš moj načrt ne ruši, ker je možna izvršitev projekta v okviru obstoječih regulacijskih črt. Sklepevanje na Vošnjakovo ulico ni resno, ker je ta ulica za vojni promet že od nekdaj zaprta. Za pešce pa bo Vošnjakova ulica imela zvezo s Kobariško ulico s podhodom.

Ni res, da bi se navedba 6 milijonskega ga proračuna mogla »smatrati za pogrešno ali za namerno zlohotno zavajanje javnosti, ker je le res, da 6 milijonski proračun drži, ker je sestavljen po najboljši vesti. Res je le, da bi se tako moglo soditi o njihovem proračunu, ki so ga v zadnjem času zvišali od 83 milijonov kar na 145 milijonov in priznati primanjkljaj 62 milijonov. O etičnem in zanesljivem ocenjevanju lastnih in tujih proračunov po teh strokovnjakih zato ne more biti govora.

Varianta svojega načrta sem napravil z dobrim namenom in voljo pomagati pri rešitvi prometnih križišč. V tem pogledu sem storil veliko dobrega, ali če hočete slabega, kakor vsi drugi posamezni projekti. Kdo pa »dela proti mestnim interesom« in kdo »frapira in zavaja javnost« z navedbo neverjetno nizkih stroškov, to se bo še vedno dokazalo in pojasnilo.

Važno je še posebno dejstvo, da je poglobitvi železnice v Ljubljani kot prvi ugovarjal inž. Klotič, priznani železniški strokovnjak, ki je v »Slovenskem Narodu« od 5. I. 1932. na strani 3. poglobitveni načrt označil za staro, že davno poznano akademsko rešitev, ki je neizvedljiva.

Enake spore so imeli tudi v Zagrebu, kjer so hoteli preurediti kolodvor in železniške naprave za več sto milijonov. Tudi tam so napadli one, ki so bili za smiselno in realno rešitev, padali so težki očitki, pa je le zmaga pamet, ostalo je vse pri starem in so napravili le potrebne kolodvorske perone.

Z odličnim spoštovanjem inž. Klopčar.

Iz Gornje Radgone

Nujna prošnja poštni upravi. V prometnejših krajih bi pač bilo nujno potrebno, da bi pošta uprava posvečala več pozornosti ogromnemu prometu, zlasti pa, da bi si kar najbolj prizadevala ustreči prebivalstvu in to glede na visoke pristojbine, ki donosajo kaj lepe donohode. Na prometnejših poštah uradih, med katere spada brez dvoma tudi obmejna Gornja Radgona,

bi bilo nujno potrebno, da se namesto poštni nabiralniki za pisma tudi v lokalu samem, ne pa da mora vsakdo, ki kupuje znamke za oddajo namenjena pisma v uradu, kakor se to čestokrat dogaja, odnašati pisma iz urada ter jih oddajati v najbližji nabiralnik za vogalom na ulici, kjer se pobirajo pisma samo v gotovih urah čisto pa tudi zaostajajo po nepotrebnem. Za te zunanje nabiralnike, zlasti v trgih in mestih, pa bi bilo nujno potrebno, da nosijo označbo časa, kdaj se pisma pobirajo, da bi moglo tako prizadeto občinstvo v nujnih primerih pravočasno oddati pisma pred odhodom vlaka direktno na kolodvor. Za oddajene kraje kakor je Gornja Radgona, od koder se odpravlja pismenska in paketska pošta za kraje ob progi do Ljutomeru dnevno samo enkrat, za ostale kraje od Ljutomerja naprej pa dvakrat, pomeni ogromno zamudo, če mora pismenska pošta po celih 15 do 48 ur ležati. So to sicer majhni nedostaki, ki bi se pa dali za pošto upravo odpraviti z majhnimi stroški, med tem ko bi bilo obmejnemu prebivalstvu s tem zelo ustreženo.

Napovedovanje vremena za dva tedna

Zaenkrat si od nove metode vremenskih napovedi ne moremo obetati posebne koristi

Obetajo se nam vremenske napovedi za dva tedna naprej. Marsikoga bo zanimalo, kako je s praktično vrednostjo teh novih vremenskih napovedi. O njih je govoril nedavno pred ameriško narodno Akademijo znanosti meteorolog Charles G. Abbot. Dvakrat v mesecu, vedno štiri do pet dni po vrsti se poveča solčno izžarevanje, ki doseže pri tem zunanje zračne plasti. Te izpremembe niso velike, redko presega en odstotek in ugotoviti jih moremo samo z zelo preciznimi aparati. Po dosedanjih opazovanjih pa vendar te neznatne izpremembe solčnega izžarevanja vplivajo na izpremembo vremena skozi dva tedna ali še več. Posledice teh izprememb so različne po kraju in letnem času. Zato so vremenske napovedi po novi metodi komplicirane in sestavljene morajo biti za vsak kraj posebej.

Po podatkih o solčnem izžarevanju iz zvezdarne na Montezumu v Čile je sestavil dr. Abbot napovedovalne tabele za Washington, St. Louis, Helena (Montana) in Potsdam. Praktično uporabo nove metode bo treba še dovršiti. Vremenoslovci bodo napovedovali vreme za mnoge kraje v raznih letnih časih. Posledice izpremembe v solčnem izžarevanju se ne dajo napovedati, temveč jih je treba določati

poskusno. Za vsak kraj se kažejo vsak mesec drugače in zato je treba vedno sestavljati 12 tabel. Pozneje se bo dalo morda vreme napovedovati na podlagi tipa atmosferske cirkulacije za vsako krajino.

Posledice izprememb v solčnem izžarevanju so lahko za dva kraja povsem nasprotni. Dr. Abbot pravi, da ne smemo misliti, da je v enem kraju na zemlji topleje, če izžareva solnce bolj, v drugem pa hladneje, če je solčno izžarevanje manjše. To ni tako enostavno. Narščanje solčnega izžarevanja v juliju pomeni recimo za neko kalifornijsko mesto nekaj dni toplejšega vremena, potem se pa ozračje zopet ohladi. V drugem mestu je pa vreme morda nasprotno, toda za obe mesti so posledice izprememb solčnega izžarevanja vsako leto enake. Izpremembe solčnega izžarevanja povzročajo pri tleh izpremembo toplote 15 do 25 stopinj.

Zaenkrat si dr. Abbot ne obeta mnogo od novega načina vremenskih napovedi. Na svetu je namreč malo zvezdar, ki redno beležijo izpremembe v solčnem izžarevanju. Take zvezdarne so samo tri in sicer dve v Združenih državah, ena pa v Čile. Razen tega pa ne morejo delovati, če je megleno, ali če je nebo oblačno.

Pisateljica pomorski kapitan

V New York se je vrnila po 30 tisoč morskih milj (morska milja je 1800 m) dolgi plovbi ladja »Vancouver«, ki jo je komandirala pisateljica Marion Rize Hartova, 55letna pisateljica je nastopila pred tremi leti svojo pustolovsko pot, ki jo je vodila preko Sredozemskega morja, Sueskega prekopu in Rdečega morja v holandsko Vzhodno Indijo, na otoke Južnih morij in preko Tihega oceana okrog rtiča Hornova. Poveljnik na krivu je bila sama Hartova in zdaj pripoveduje, da je imela zelo slabe izkušnje z ameriškim kapitanom.

Prvega kapitana je odslavila, ker je bil kupil slabo in povrhu še drago opremo za to plovbo. Drugi kapitan sploh ni bil podkovan v plovbi in priplul je v napacno pristanišče. Tretjega kapitana je morala odpuščati že čez teden dni, četrti je pa dobil tako hudo morskoro bolezen, da je neprestano ležal v svoji kabini. Slednjič ga je dala Hartova izkrcati. Ta čas se je bila pa že sama naučila krmariti toliko, da je lahko s pomočjo krmarja in dobre posadke sama varno vodila ladjo po morju.

Elektrika v polarnih krajih?

Pred dobrih desetimi leti je prišel francoski fizik George Claude na idejo izkoristiti razliko med temperaturo vode na morski gladini in njeno temperaturo v globini. Pripravil je 600 m dolgo cev in jo spustil v Zalivski tok na obali Kube. Temperatura v globini je znašala samo 4 stopinje, na površju pa 28 stopinj. S spretnim inženiranjem te toplotne razlike se da doseči znatna kondenzacija, ki goni turbino in proizvaja električni tok. Claude je tako dobil električni tok in z njim je za delj časa razsvetlil 40 žarnic po 500 vatov. Potem je pa njegov aparat uničil vihar in poskus niso bili dovršeni.

Zdaj pa poročajo iz Kanade, da nadaljuje raziskovalec dr. Barlet Claudeve poskuse, samo na drugi podlagi. On je spustil cev v morje v polarnih krajih, kjer znaša temperatura na površju — 60 stopinj, v globini pa 4 stopinje nad ničlo. S to znatno toplotno razliko lahko seveda dela poskuse mnogo uspešneje, kakor jih je delal Francoz v Zalivskem toku. Po uspešnih poskusih v Bajkalskem jezeru v Sibiriji je pri-

nesel dr. Barlet svoje delovanje v severno Kanado. Polarnim krajem se torej obeta namestu iz toplotne razlike v morju pridobivana električna energija.

Civilizacija in človeško zdravje

Profesor čičaške univerze W. M. Krogman skuša ovreči s svojimi antropološkimi študijami globoko okoreninjeno domnevo, da so bili ljudje v primitivnih razmerah, dokler niso poznali pridobitve civilizacije, bolj zdravi, kakor so zdaj. Proti tej neštetost ostanke prvotnih prebivalcev Amerike, Indijancev, in na podlagi svojih študij prepričevalno trdi, da so se tudi v dobrih starih časih naravnega življenja ljudje niso mogli pritoževati zaradi mnogih bolezni. Ne glede na to, da je živel takrat človek povprečno samo 35 let. Takrat so mučili ljudi mnoge bolezni, ki jih zdaj ne poznamo več. Bile so pa tudi take, ki so človeštvo ostale, kakor rak, arteriosklerozna, ledvični in mehurni kamni itd. Te bolezni so mučili prvega prebivalca Amerike prav tako, kakor napadajo zdaj modernega človeka. Zelo pogosto so bile v starih časih tudi rane in komplicirane poškodbe lobjane kot posledica spopadov v bitkah. Krogman je ugotovil največ takih ran na lobanjah starih Inkov iz Peru. Morda so bili merodajni tudi drugi vzroki, da so tam pogosto odkrivali lobjane na desni strani. Za kirurško orodje jim je služilo večinoma vulkansko steklo.

Stari kirurgi so bili zelo spretni. Krogman je našel celo sledove epikratne trepanacije lobjane. Zelo pogosto si sl ljudje v starih časih zlomili tudi dolgo kosti. Če si je zlomil roko ali nogo, je bila po ozdravljenju krajša od zdrave. Na okostnjakih Inkov so se ohranili dokazi amputacije in našli so se celo leseni nadomestni udci. Na kosteh Inkov, Mayev in Aztekov so ostanke paralize in drugih iz pomanjkanja vitaminov in mineralnih soli izvirajočih bolezni. Zanimivo je pa Krogmanovo naziranje, da sifilis ni bil v Ameriko prenešen iz Evrope, kakor so učenjaki doslej mislili. Krogman je baje našel na kosteh iz šestih raznih krajev, pripadajočih Indijancem iz predkolumbijskih časov, deformacije, ki so prav lahko sifilitičnega izvora.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

A. P. MELNIKOV:

ZAGONETNA SMRT KNEZA KOSTROVA

ROMAN

Takoj zvečer, čim so gostje sedli k čaju, so Murzajevu sporočili, da ga čaka nekdo z važnim obvestilom.

— Tako hitro? Kaj ste tam ugotovili? — je vprašal Murzajev Rybakova, ki ga je pričakoval v predsohi. — Toda govorite tiho.

— Knez je bil umorjen, — je zašepetal Rybakov.

— Kaj, umorjen? Kako to? Kje? V svoji gozdni vili? — je spal Murzajev vprašanja. — Ali je zapustil morilec za seboj sledove?

— Ne vem. Požuril sem se k vam, da bi vam to povedal, tam pa sem pustil detektiva, ki me je spremljal. Zdi se pa, da gre za samomor. Knez drži v roki samokres in kraj njega leži mrtev pes. Brez vas in sodne komisije si nisem upal vlomiti vrat. Vse to sem videl skozi okno v večernem mraku, kajti vrata so zaklenjena.

— Kje je pa knezov avto? Ali je tam?

— Stoji na cesti pred vrati. Na dvorišču ga ni bilo.

— In sledov drugega avtomobila tam niste našli? — Ne, čeprav sem jih iskal okrog vrat. Od vrat do grmovja je poteptana trava, kakor da je hodil nekdo po nji tja proti travniku, ležečim tik za vilo. V grmovju so sledovi izginili. Šel sem okrog

plota, s katerim je ograjen vrt. Na livadi sem stopil na nekaj trdega. Bila je baterija električne svetilke. Tudi pri plotu samem sem našel močno pohojeno travo. Najbrž je tam nekdo stal.

— Hvala vam, Peter Petrovič, toda žal mi je, da niste našli morilecve sledov, temveč moje lastne in baterija je tudi moja.

— Vaša? Kdaj ste pa bili tam?

— Včeraj ponoči, ko sem opazil tam nekaj sumljivega in zato sem danes odredil preiskavo. Stopite k telefonu, pokličite policijskega zdravnika, sporočite vse preiskovalnemu sodniku, sami pa vzemite nekaj detektivov in pojdite na kraj zločina. Bog daj, da bi šlo res samo za samomor. Takoj pridem tja za vami.

— Ali naj sporočim tudi gospodu državnemu tožilcu?

— Zaenkrat ni treba. Tu je njegov namestnik. Pridem tja z njim.

Ko je Rybakov odšel, se je vrnil Murzajev v jedilnico.

— Vaša služba je pa res neprijetna, Ivan Grigorjevič. Ne dajo vam miru niti toliko, da bi popili skodelico čaja pri prijateljih, — je dejala Ariadna Georgijevna. Nalijem vam svežega čaja, ta se vam je že ohladil. Ali se je zgodilo kaj važnega?

— Zaenkrat ne vem nič točnega. Obžalujem, da moram zapustiti vašo družbo in sicer ne samo jaz, temveč še eden izmed vaših gostov. Anatolij Leonidovič, trenutke prosim, — se je obrnil k Rakovskemu.

Rakovski je bil še zelo mlad mož, ki je bil prišel po protekciji v državno tožilstvo, ne da bi bil

poprej preiskovalni sodnik. Spadal je v tisto vrsto ljudi, ki vidijo na vsem le veselo stran, pa naj jih postavi življenje pred kakršenkoli problem. Ta lastnost mu je pridobila sloves »zabavnega mladega moža« in »duše družbe«, napravila ga je pa ne sposobnega iz vidika praktičnega dela, ki ga je opravljal samo tako, da bi si ne nakopal na vrat jeze svojih predstojnikov.

— Knez Kostrov je mrtev? To je zanimivo! In kaj zdaj? Naša draga gostiteljica ostane večna aspirantka na knežji naslov! — je vzkliznil Rakovski.

— Tiše! Čemu bi prezgodaj vznemirjali družbo, zlasti Ariadno Georgijevno, dokler je počasi ne pripravimo na to grozno vest.

— Prav pravite. Naslov in milijoni so itak splavali po vodi.

— Takoj morava tja, — je dejal Murzajev.

— Čemu bi hodil tja jaz? Če gre za samomor, je moja navzočnost odveč, kajti truplo spada v območje policije, vi pa itak veste, kaj je treba v takih primerih storiti.

— Domneva glede samomora temelji samo na bežnem detektivskem pogledu in še to že v mraku. Tu je pa tudi nekaj, kar kaže na nasilno smrt. Poleg tega je zavzemal knez tak družabni položaj, da sega ugotovitev vzroka njegove smrti preko običajnega okvira policijske preiskave.

— Prav pravite. Pa pojdiva. Toda škoda, pravkar sem zvedel, da pride za večerjo na mizo puran s kostanji. To jed znanjo v tem domu posebno okusno pripraviti. Zdi se kakor na Kavkazu... Pomislite, kostanj se najprej opeče...

— Pojdite, posloviva se od družbe in odpeljiva

se, — je prekinil Murzajev kuharsko navdušenje Rakovskega. — Zaenkrat molčite o pravem vzroku najinega nenadnega odhoda.

— Seveda, saj je to tudi v mojem lastnem interesu. Razlagal bi se jok, tarzanje in obupno javkanje, jaz pa niti v gledališču ne prenesem drame, kaj šele v življenju.

Ze sta se pripravljala vstopiti v jedilnico, ko je prihitela k njima Ariadna Georgijevna vsa drhteča od razburjenja.

— Slišala sem knezovo ime. Povejte, kaj se je zgodilo? — ju je ustavila.

— Zaenkrat ne veva nič točnega, — je odgovoril Murzajev mrčno. — Pomirite se, draga Ariadna Georgijevna. Obljubim vam, da obvestim vas prvo, čim se prepričam, koliko je resnice na tem, kar sem zvedel. Morda se sploh ni zgodilo nič, kar bi vas moglo razburiti.

— Če bi bile to prazne govorice, čemu bi vas tako nujno klicali? Rotim vas, Ivan Grigorjevič, v imenu najinega starega prijateljstva, povejte mi, kaj se je zgodilo s knezom, kam ste poklicani in zakaj se vam tako mudi?

Murzajev je bil v zadregi. Ariadno je tolažil kakor je vedel in znal. V naslednjem trenutku se je sprejemnica napolnila z gosti.

— Zdaj vas prosim kot knezova nevesta, da mi poveste resnico, — je vzkliznila Ariadna Georgijevna.

— Pravim vam, Ariadna Georgijevna, da nimam še nobenih točnih vesti. Nimam pravice vznemirjati družbe z nepotrebnimi vestmi.